

Inhoud

Voorwoord	XIII
Dankwoord	XV
Hoofdstuk I. De onverdeelde boedel : afgescheiden vermogen zonder rechtspersoonlijkheid	1
A. De boedel : tussen vereffeningstechniek en rechtspersoonlijkheid	1
§ 1. Van rekentechniek tot vermogensafscheiding	1
§ 2. Belang van boekhoudkundige techniek in de ontwikkeling van afgescheiden vermogens en rechtspersonen	6
§ 3. Grenzen van de boekhoudkundige verklaring van vermogensafscheiding : de onderneming is geen afgescheiden vermogen	8
B. De rechtspersoon als typevoorbeeld van afgescheiden vermogen	10
§ 1. Kenmerken van de (volkomen) rechtspersoon als techniek van vermogensafscheiding en vermogensovergang	10
§ 2. Rechtspersoon, afgescheiden vermogen en feitelijke algemeenheid	24
§ 3. Onderzoeksvragen : het hoe en waarom van vermogensafscheiding	27
C. Onverdeelde boedel versus zaaksgemeenschap	29
§ 1. Breuklijnen in het landschap van de onverdeeldheden	29
§ 2. Relevantie van het onderscheid tussen onverdeelde boedel en zaaksgemeenschap	31
§ 3. Onderscheid tussen verschillende onverdeelde boedels	33
Hoofdstuk II. De feitelijke algemeenheid, in het bijzonder de onderneming	35
A. Feitelijke algemeenheid : geen afgescheiden vermogen	35
§ 1. Afzonderlijke goederen beschouwd als een eenheid	35
§ 2. De onderneming (handelszaak) als typevoorbeeld	37
§ 3. Nalatenschap in handen van de schijnerfgenaam	43
B. De feitelijke algemeenheid in het zakenrecht : tussen veelheid en eenheid	44
§ 1. De feitelijke algemeenheid wordt niet als één goed behandeld voor overdracht, vestiging van zakelijke rechten en uitwinning	44

§ 2. “Onroerendmaking door bestemming” : de onderneming als één object voor verhaal en zekerheid	46
§ 3. De opvordering <i>ut universi</i> van een feitelijke algemeenheid.....	51
§ 4. “Algemene zaaksvervanging” bij opvordering van een feitelijke algemeenheid	55
§ 5. De feitelijke algemeenheid als één goed als voorwerp van vruchtgebruik.....	61
§ 6. Versplintering van de feitelijke algemeenheid bij de verdeling van een onverdeelde nalatenschap.....	66
§ 7. De verkorte <i>usucapio</i> (art. 2265 en 2279 BW) geldt ook voor goederen in een feitelijke algemeenheid	68
C. Verklaring voor de eenheidsbehandeling	74
§ 1. Feitelijke algemeenheid als één object behandeld indien voorwerp van een zakelijk recht in handen van een detentor	74
§ 2. Verklaring : de zgn. bewijsfunctie van bezit bij feitelijke algemeenheden	78
Hoofdstuk III. De onverdeelde nalatenschap als onverdeelde boedel.....	83
A. Inleiding : vermogensafscheiding en -overgang in het erfrecht	84
§ 1. De onverdeelde nalatenschap als afgescheiden vermogen zonder volwaardige vereffening.....	84
§ 2. De onverdeelde nalatenschap als onverdeelde boedel	86
B. Erfopvolging bij één erfgenaam : brutovermogensovergang	87
§ 1. Bruto-overgang van het vermogen van de erflater.....	87
§ 2. Beperkte rechten van de nalatenschapschuldeisers	93
§ 3. Ratio voor de bruto-erfovergang.....	98
C. Overgang onder algemene titel : algemene regel bij een vermogensovergang zonder vereffening	107
§ 1. Band tussen algemeenheid van goederen en overgang onder algemene titel.....	107
§ 2. Band tussen bruto-overgang en overgang onder algemene titel	111
§ 3. Functies van de overgang onder algemene titel.....	119
§ 4. Faciliterende uitbreiding van het toepassingsgebied in het W.Venn.....	127

D. Erfopvolging bij meerdere erfgenamen : de onverdeelde boedel als tussenstap	129
§ 1. Brutoverdeling als tussenstap in de brutovermogensovergang.....	129
§ 2. Uitzonderingen (op initiatief van deelgenoten) op de brutoverdeling	136
§ 3. Preferent verhaalsrecht van de boedelschuldeisers tot aan de verdeling	142
§ 4. “Brutovereffening” : automatische vereffening in het belang van de erfgenamen	154
§ 5. Het declaratoir effect van de verdeling in het verlengde van de overgang onder algemene titel.....	163
§ 6. Ter vergelijking : geen vereffening of preferent verhaalsrecht in de zaaksgemeenschap.....	168
E. Aandelen in de afzonderlijke goederen van de onverdeelde nalatenschap : overdracht, uitwinning, zakelijke zekerheid	173
§ 1. Overdracht van de zakelijke gerechtigdheid in een afzonderlijk boedelgoed.....	173
§ 2. Beslag op een aandeel in een afzonderlijk goed van de boedel.....	186
§ 3. Zakelijke zekerheid op een aandeel in een afzonderlijk boedelgoed.....	195
F. Aandeel in de hele onverdeelde nalatenschap : overdracht, uitwinning, zakelijke zekerheid	206
§ 1. Overdracht van aandeel in hele onverdeelde boedel als overdracht onder algemene titel.....	206
§ 2. Onuitwinbaarheid van aandeel in de ganse erfboedel om pragmatische motieven.....	211
§ 3. Zakelijke zekerheden op het aandeel in de ganse onverdeelde nalatenschap.....	214
G. Besluit : de onverdeelde nalatenschap als algemeenheid van goederen met een typisch erfrechtelijke doelstelling	215
§ 1. De onverdeelde boedel : tussen rechtsobject en rechtssubject.....	215
§ 2. De onverdeelde nalatenschap : algemeenheid van goederen zonder een volwaardige vereffening	217
§ 3. De onverdeelde nalatenschap : tussen onverdeelde boedel en zaaksgemeenschap.....	224
§ 4. Onverdeelde vereffeningsboedel, insolventieboedel en actieve onverdeelde boedel	230

Hoofdstuk IV. Actieve onverdeelde boedels, in het bijzonder de maatschap.....	235
A. De maatschap als grondtype van de actieve onverdeelde boedel	235
§ 1. Maatschap als veelzijdige vorm.....	235
§ 2. Art. 815 BW en art. 1561 Ger.W. zijn niet van toepassing op actieve onverdeelde boedels.....	246
§ 3. Vereniging zonder rechtspersoonlijkheid	257
B. Maatschapsonverdeeldheid vóór ontbinding	260
§ 1. Onverdeelde maatschapsgoederen als algemeenheid van goederen	260
§ 2. Maatschap als algemeenheid van goederen : enkele praktische consequenties.....	272
C. Maatschapsonverdeeldheid na ontbinding.....	280
§ 1. Vereffening van het maatschapsvermogen.....	280
§ 2. Faillissement van de commerciële maatschap.....	290
D. Conclusie : de maatschapsonverdeeldheid als typische onverdeelde boedel.....	291
Hoofdstuk V. Proceshandelingen namens en tegen onverdeelde boedels.....	295
A. Rechtspersoonlijkheid, vermogensafscheiding en optreden in rechte	296
§ 1. Band tussen vermogensafscheiding, rechtspersoonlijkheid en optreden in rechte.....	296
§ 2. Vertegenwoordiging in het procesrecht	297
§ 3. Vermeende tegenvoorbeelden (vakverenigingen, administratieve en constitutionele rechtspleging)	300
B. Identificatie van de onverdeelde boedel in het geding.....	306
§ 1. Vermelding van de identiteit van de deelgenoten	306
§ 2. Vermelding van de identiteit van de formele gedingpartij.....	311
§ 3. Betekening en vormvoorwaarden indien boedel verweerder is.....	314

C. Enkele bijzondere vraagstukken	315
§ 1. Vorderingsbevoegdheid van de formele gedingpartij	315
§ 2. Contentieux rond de bevoegdheid van de formele gedingpartij	324
§ 3. Wijziging van de formele gedingpartij tijdens het geding	329
§ 4. Wijzigingen in het deelgenotensubstraat voor, tijdens of na een geding	332
§ 5. Executie van de boedelgoederen en van de persoonlijke vermogens van de deelgenoten.....	334
D. Vergelijking tussen rechtspersoonstechniek en boedeltechniek bij optreden in rechte	336
§ 1. Gelijkenissen : de entiteit als dusdanig is in het geding	336
§ 2. Verschilpunten : organieke vs. gemeenrechtelijke vertegenwoordiging...	337
 Hoofdstuk VI. Vermogensafscheiding : hoe en waarom ?	341
A. Onverdeelde boedel, onvolkomen rechtspersoon en volkomen rechtspersoon	341
§ 1. De onverdeelde boedel als <i>persona ficta</i>	341
§ 2. De onverdeelde boedel als <i>persona incerta</i>	344
§ 3. De onvolkomen rechtspersoon : onverdeelde boedel met publiciteit	348
B. Wanneer erkent het recht vermogensafscheiding ?	359
§ 1. Affectatie en vermogensafscheiding.....	359
§ 2. Onverdeelde boedel en rekening.....	367
Bibliografie	373
Trefwoordenregister	395